

Yerel ve Kırsal Kalkınma Uzmanlık Eğitimi Sertifika Programı Değerlendirme Raporu

9 Eylül –14 Eylül 2018

Hazırlayanlar:

Mehmet Hanefi Yıldız, Sıla Sezge Çınar

Giriş

Bu rapor, bu yıl beşincisini 9 Eylül-14 Eylül 2018 tarihleri arasında Hüsni M. Özyeğin Vakfı ve Özyeğin Üniversitesi işbirliğiyle düzenlediğimiz “Yerel ve Kırsal Kalkınma Uzmanlık Eğitimi Sertifika Programı’na katılanların değerlendirmelerini yansıtmaktadır. Rapor, önümüzdeki yıl düzenlenecek sertifika programının daha etkin ve verimli geçmesi amacıyla değerlendirilecektir.

Sertifika programımıza Kalkınma Ajansları, Belediyeler ve STK’lar başta olmak üzere, yerel ve kırsal kalkınma alanının başat aktörleri olan kurumların çalışanları ilgi göstermişlerdir.

Katılımcı Kurum / Kişi	Sayı
Çayeli Bakır İşletmecileri	5
Çukurova Kalkınma Ajansı	4
Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı	7
Dicle Kalkınma Ajansı	4
Orta Anadolu Kalkınma Ajansı	6
İzmir Kalkınma Ajansı	2
Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı	2
GAP Bölge Kalkınma İdaresi	3
Karacadağ Kalkınma Ajansı	2
Seferihisar Belediyesi	2
Bireysel	2
STK	4
Toplam	43

Sertifika programımıza eğitmen olarak katılan, deneyimlerini aktaran akademisyenler, sivil toplum kuruluşu ve üretici örgütlerinin temsilcileri ülkemizin kendi alanlarında referans gösterilen kişileridirler.

Kişi	Kurum
Prof. Dr. Alpay Er	Özyeğin Üniversitesi
Aslı Aksoy	Elibelinde Tarım
Doç. Dr. Asiye Kumru	Özyeğin Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent Gülçubuk	Ankara Üniversitesi
Çağatay Özcan Kokulu	Gödençe Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı
Dr. Derya Nizam Bilgiç	İzmir Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. Fikret Adaman	Boğaziçi Üniversitesi
Dr. Gonca Ongan	Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu Yönetici Direktörü
Prof. Dr. Gökhan Özertan	Boğaziçi Üniversitesi
Halil Agah	TEPAV Program Danışmanı
İlhan Koçulu	Boğatepe Çevre ve Yaşam Derneği Başkanı
İnanç Mısırlıoğlu	Collectif Danışmanlık
Mahmut Eskiörük	Tire Süt Kooperatifi Başkanı
Mine Ekinci	Köy Okulları Değişim Ağı

Doç. Dr. Murat Öztürk	Kırklareli Üniversitesi
Mustafa Bektaş	Kırsal Kalkınma ve Kırsal Turizm Gönüllüsü
Prof. Dr. Nezih Müftügil	Okan Üniversitesi
Gurğın Karabey	Kavar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı
Olçayto Ezgin	Anne Çocuk Eğitim Vakfı
Oğuzhan Akyıldırım	TANDANS Veri Bilim Danışmanlık
Orkun Doğan	İstanbul Bilgi Üniversitesi
Dr. Özgür Dirim Özkan	TANDANS Veri Bilim Danışmanlık
Saniye Uysal	Devrek Güneşi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
Prof. Dr. Ümit Özlale	Özyeğin Üniversitesi
Dr. Yasemin Kisbu-Sakarya	Koç Üniversitesi Bağımsız Etki Değerlendirme Laboratuvarı

Katılımcılar programı, 3 başlık altında hazırlanmış anket sorularına en düşük 1 ve en yüksek 5 puan vererek değerlendirmişlerdir. Ayrıca “genel değerlendirmede” sorulan açık uçlu sorulara yazılı ve sözlü cevaplar vererek görüşlerini bildirmişlerdir. Katılımcının 34’ü değerlendirme formunu doldurmuş, değerlendirmeler bu sayı dikkate alınarak yapılmıştır.

Eğitimin İçeriği Hakkındaki Görüş ve Değerlendirmeler:

Eğitimin içeriği başlığı altında katılımcılara 9 soru sorulmuştur. Tablo 1’de verilen puanların ortalamalarına bakıldığında, eğitim içeriğinin katılımcılar tarafından tatmin edici bulunduğu görülmektedir. Eğitim süresince öğrenilenlerin, çalışma yaşamına uygulanabilirliğine verilen puanlarının ortalaması 4.26’dır. İşlenen konulara ilişkin uzmanların verdiği mesajlar %80 oranında açık anlaşılır bulunmuştur. Panellerin anlatılan konuları somutlaştırmada yeterli olduğu gözlemlenmektedir; ancak verilen örnekler ve yapılan uygulamaların çeşitliliği gelişime açıktır. Paneller ve panelistlerin eğitime büyük katkı sağladığı görülmektedir. Eğitimin içeriği ile ilgili beklentiler karşılanmıştır. Eğitimin süresi ve katılımcıların kendi katkılarından memnuniyeti noktalarında verilen puanların ortalaması 3.61 olarak görülmektedir. Değerlendirme sonucunda bundan sonraki eğitimlerde zaman/içerik yoğunluğunun hafifletilmesi ve katılımcıların eğitimde daha aktif olması için daha etkin araçların kullanılması anlamlı olacaktır.

Eğitimin İçeriği	Ortalama
İş yaşamımda kullanabileceğim yeni bilgi ve beceriler edindim.	4,26
Konuya ilişkin verilen mesajlar açıktı.	3,97
Örneklerin ve uygulamaların çeşitliliği yeterliydi.	3,65

Kullanılan görsel ve işitsel materyaller öğrenmemi kolaylaştırdı.	4,0
Panel konuları ve panelistlerin konuşmaları işlenen konularla ilişkiliydi.	4,09
Paneller anlatılanların somutlaştırılması için yararlıydı.	3,91
Eğitimin içeriği ile ilgili beklentilerim karşılandı.	3,65
Eğitimin süresi yeterliydi. Eğitimin takvim ve zamanlamasından memnunum.	3,61
Eğitime kendi katkımından memnunum.	3,38

1- Kesinlikle Katılmıyorum, 5- Kesinlikle Katılıyorum

Eğitmenler ve Panelistler Hakkındaki Görüş ve Değerlendirmeler

Eğitmenler ve panelistler başlığı altında sorulan sorulara verilen puanların ortalamaları tüm sorular için 3,7 puanın üzerindedir. Tüm eğitmenlerin tecrübelerini eğitime yansıtabildikleri, bilgilerini net ve açık biçimde aktarabildikleri, katılımcılarla iletişim kurabildikleri, sorulara olumlu yaklaşıtları, dikkatleri konuya yoğunlaştırabildikleri ve katılımı teşvik ettikleri düşünülmüştür.

Eğitmenler ve Panelistler	Ortalama
Konu ile ilgili tecrübelerini eğitime yansıtabildiler.	4,0
Bilgilerini net ve açık şekilde aktarabildiler.	3,97
Katılımcılarla iletişim kurabildiler.	3,94
Sorulara olumlu yaklaşım cevaplamaya önem verdiler.	4,50
Katılımcıların dikkatlerini konuya yoğunlaştırabildiler.	3,71
Katılımı teşvik ettiler.	3,71

1- Kesinlikle Katılmıyorum, 5- Kesinlikle Katılıyorum

Eğitim Ortamı Hakkındaki Görüş ve Değerlendirmeler

Eğitim ortamının teknik altyapısı katılımcılar tarafından yeterli görülmüştür. Ayrıca eğitimler süresi dışında yararlandıkları ikram, ağırlama, konaklama ve yemekleri beğenmişlerdir.

Eğitim Ortamı	Ortalama
Eğitimlerdeki oturma düzeninden memnun musunuz?	4,50
Panellerdeki oturma düzeninden memnun musunuz?	4,62
Ses sisteminden memnun musunuz?	4,59
Çalışma alanları ve olanaklarından memnun musunuz?	4,59
İkram ve ağırlamadan memnun musunuz?	4,47

Konaklamadan memnun musunuz?	4,33
Yemeklerden memnun musunuz?	4,50

1- Memnun Değilim, 5- Çok Memnunum

Genel Görüş ve Değerlendirmeler:

Yapılan anketlerde katılımcılara eğitimde olumlu gördükleri ve geliştirilmesi gerektiğini düşündükleri konular da belli başlıklar altında açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen cevaplar ışığında ortaya çıkan sonuçlar aşağıda belirtilmiştir:

1. Eğitim programında özellikle ilgi çeken konu başlıkları nelerdi?

Eğitim programında yapılan panel ve atölyelerin, iyi uygulama örneklerinin, kooperatifçiliğin, teknik gezinin, sosyal etki ve coğrafi işaretler gibi konu başlıklarının katılımcıların daha fazla ilgisini çektiği görülmüştür.

Katılımcıların çoğunun tarımda örgütlenme ve kooperatifçilik konularına dair deneyim paylaşımının, teorik eğitimi somutlaştırdığı görüşünde oldukları anlaşılmaktadır.

Bunun yanında alanında uzman eğitimcilerin kendi deneyimlerinden de yola çıkarak aktardıkları sürdürülebilir kırsal kalkınma, etki değerlendirme ve köy okullarının geliştirilmesine yönelik konuların da katılımcıların bakış açılarını genişlettiği anlaşılmaktadır.

2. Eğitimin kişisel ve mesleki gelişiminiz açısından en çok faydalandığınız yönleri nelerdir?

Katılımcılar teknik gezileri, panel ve atölye çalışmalarını oldukça yararlı bulmuş, saha çalışması deneyimine sahip, yerel toplulukların bir parçası olan panelistlerin tecrübe paylaşımını çok değerli bulduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca eğitimin kendilerine yeni bir vizyon çizdiğini söylemiş; Türkiye’den ve dünyadan örneklerin tartışılması, konularla ilgili son gelişmelerin aktarılmasının yetkinliklerini geliştirdiğini iletmışlerdir. Katılımcıların sık sık değindiği bir diğer konu ise eğitimcilerin farklı bakış açılarını yansıtmalarının dinleyicilerin gelişimine olan katkısıdır.

Katılımcılar tarafından yazılanlara örnekler:

- Eğitim ile alanımda daha geniş bir hareket alanı olduğunun farkına vardım.
- Yerel ve kırsal alanlarda hangi modellerin oluşturulabileceği hakkında temel bilgiler edindim.

- Kooperatif başkanları ile görüşme, tanışma imkânı çok değerliydi.
- Kooperatifçilik mevzusunda mevcut durum analizi, ihtiyaç analizi ve etki değerlendirme konularını birleştirip yeni projeler ortaya koymamıza yarayacağına inanıyorum.
- Gerçekleştirdiğimiz, uyguladığımız projelerde ölçme-değerlendirme yöntemleri bakış açımı geliştirmiştir.
- Kırsal kalkınma projelerinde örgütlenme, markalaşma ve sosyal etki en çok faydalandığım konulardır.
- KUSİF ekibi ve Tandans ekibinden çok faydalandım. Değişim teorisi, proje yönetimi deneyimime yeni ufuklar açtı.
- Kooperatif kurmak için çalışan bir grup insandan biri olarak buradan aldığım eğitimin faydası olacağını düşünüyorum.
- Tire Süt Kooperatifi başkanı Mahmut Bey'in sunumunun ülkemizde kooperatifçiliğin önemine vurgu konusunda katılımcılara yüksek faydası olduğunu düşünüyorum.
- Bursa gezisinde ziyaret ettiğimiz Siyah İncir Üreticileri Kooperatifleri Birliği ve bir özel sektöre bağlı tarım işletmesi'nde edinilen deneyimler değerliydi. Tarıma dayalı üretim sektöründe işletme yapılarının farklılaşması ve madalyonun iki yüzüne bakmak bana deneyim kattı.

3. Eğitim programının en güçlü 3 yanını ve geliştirilmeye açık 3 yanını belirtiniz.

Organizasyonun başarılı uygulanması, eğitimin interaktif olması, deneyimli akademisyenlerin eğitim vermesi, örnek uygulamalar, program içeriğinin zenginliği katılımcılar tarafından programın güçlü yanları olarak görülmüştür. Kampüs ortamı ve sağlanan imkanların eğitim programı için uygun olması da beğenilen yönlerden olmuştur.

“Güçlü yönler” hakkındaki katılımcıların formlarına yazdıkları aşağıda verilmiştir:

- Sağlanan mekan ve ortam, organizasyon, eğitmenler.
- Eğitime katkı sağlayan eğitmenler çok donanımlı.
- Konaklama, transfer, derslere katılanların konuya hakim olmaları.
- Katılımcıların tecrübesini aktardığı, birleştirici, fikir paylaşımına dayalı münazaralara önemliydi.
- Teknik gezi ve tecrübe paylaşım sunumları (Tire Süt, Eli Belinde Tarım). Organizasyonda görevli çalışanların iletişim kabiliyeti.
- Başarı örnekleri, saha ziyaretleri, sahadan örnekler.
- Eğitimcilerin konuya hakimiyeti, genel olarak eğitimin gerçekleştiği her alan, örnek ve uygulamaların çeşitliliği.
- İkramlar ve ilgi, teknik gezi, uygulamalar.
- Konaklama, katılımcıların yetkinliği, programın işleyişi.

Katılımcıların programa dair “geliştirilmeye açık yönler” ile ilgili görüşleri, aynı zamanda bundan sonra gerçekleştirilecek olan eğitimler için önerileri de içerdiğinden bu iki bölüme dair görüşler birlikte verilmiştir.

- Bazı önemli derslerde süre yetersizdi. Katılımcıların tanışıp kaynaşmaları için daha farklı bir yöntem izlenmeli.
- Konuların devamlılığı, dağınık olmadan ayrıntılı aktarımı, daha uzun sürede ve gün içerisinde daha az yoğunluk.
- Panelin etkinliği, katılımın daha fazla teşvik edilmesi (eğitim sayısı az tutulup süre arttırılmalı), konaklama şartları iyileştirilebilir.
- Daha fazla farklı aktörler yer alsın, program sadece ajans çalışanlarına odaklanmasın.
- Programın sadeleştirilmesi, birbirini tekrar eden konularda konuşmaların azaltılması/odaklanması.
- Uygulama örnekleri daha çok verilebilir.
- Soru-cevap kısmına daha çok zaman kalmalı.
- Akademik anlatımların sadeleştirilmesi.
- Eğitimin 2 haftaya yayılması iyi olabilir. 1 hafta İstanbul'da 2.ci hafta kırsal bir bölgede olabilir.
- Teorik eğitimden daha çok alan ve atölye çalışmaları daha faydalı olacağını düşünüyorum.
- Genel anlamda kalkınma ajanslarına yönelik bir program vardı. Özel sektöre de daha çok yer verilebilir.

Sonsöz

9 Eylül -14 Eylül 2018 tarihleri arasında Hüsnü M. Özyeğin Vakfı ve Özyeğin Üniversitesi işbirliğinde gerçekleştirilen “Yerel ve Kırsal Kalkınma Uzmanlık Eğitimi Sertifika Programı’nın katılımcılar tarafından yararlı bulunduğunu görmekten memnuniyet duyuyoruz. Değerlendirmeler sonunda bu tarz eğitimlerin devam etmesi yönünde bir ihtiyaç ve talep olduğu görülmektedir. Bu değerlendirme raporu gelecek dönemlerde hazırlanacak olan eğitimlerin kurgulanması ve organizasyonuna ışık tutacaktır.

